

PROCESNE PREDPOSTAVKE OBDAVČITVE STATUSNIH SPREMEMB GOSPODARSKIH DRUŽB

V Zakonu o davčnem postopku (v nadaljevanju ZDavP-2) so v posebnem delu zakona določbe, ki se nanašajo na procesno pravno sistematiko obdavčevanja statusnih sprememb gospodarskih družb. Pri tem je pomembno upoštevati, kdo od statusnih subjektov, ki se spreminjajo ima določene procesne obveznosti, predvsem pri pripravi davčnega obračuna. Vsebina davčnega obračuna mora biti skladna z zakonskimi določili ZDavP-2.

V skladu z določbo 258. člena ZDavP-2 davčni zavezanec predloži davčni obračun davčnemu organu. Če je davčni zavezanec del podatkov, predložil AJPEŠ, lahko predloži davčnemu organu davčni obračun brez teh podatkov, mora pa v davčnem obračunu to izrecno navesti. Če davčni zavezanec sestavlja davčni obračun za davčno obdobje, ki se ne razlikuje od koledarskega leta, predloži davčni obračun najpozneje v treh mesecih od začetka tekočega koledarskega leta za preteklo koledarsko leto. Če davčni zavezanec sestavlja davčni obračun za davčno obdobje, ki se razlikuje od koledarskega leta in je enako poslovnemu letu, predloži davčni obračun najpozneje v treh mesecih od začetka tekočega poslovnega leta za preteklo poslovno leto. Pri prehodu na davčno obdobje, ki se razlikuje od koledarskega leta, davčni zavezanec predloži davčni obračun najpozneje v treh mesecih od začetka poslovnega leta. Davčni obračun se v tem primeru nanaša na obdobje od konca koledarskega leta do začetka naslednjega davčnega obdobja, ki se razlikuje od koledarskega leta. Pri prehodu na davčno obdobje, ki se ne razlikuje od koledarskega leta, davčni zavezanec predloži davčni obračun najpozneje v treh mesecih od začetka koledarskega leta. Davčni obračun se v tem primeru nanaša na obdobje od konca poslovnega leta do začetka naslednjega davčnega obdobja, ki se ne razlikuje od koledarskega leta. Pri prehodu iz davčnega obdobja, ki se razlikuje od koledarskega leta, na drugo davčno obdobje, ki se prav tako razlikuje od koledarskega leta, davčni zavezanec predloži davčni obračun najpozneje v treh mesecih od začetka drugega davčnega obdobja. Davčni obračun se v tem primeru nanaša na obdobje od konca prejšnjega davčnega obdobja, ki se razlikuje od koledarskega leta, do začetka drugega davčnega obdobja, ki se prav tako razlikuje od koledarskega leta.

SPLOŠNE PROCESNE PREDPOSTAVKE DAVČNE OBRAVNAVE STATUSNIH SPREMEMB

Davčni zavezanec, ki ni bil davčni zavezanec skozi celotno davčno obdobje, sestavi davčni obračun na dan, ko so prenehali pogoji, po katerih je bil davčni zavezanec za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb. Davčni obračun predloži davčnemu

organu najpozneje v treh mesecih po dnevu prenehanja pogojev, po katerih je bil davčni zavezanec za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb, razen če je s tem zakonom določeno drugače. Davčni zavezanec, ki je bil davčni zavezanec v preteklem davčnem obdobju in za preteklo davčno obdobje ni predložil davčnega obračuna, ker na zadnji dan preteklega davčnega obdobja še ni izpolnjeval pogojev, da bi bil davčni zavezanec, mora predložiti davčni obračun za preteklo davčno obdobje najpozneje v treh mesecih po prvem dnevu, ko so izpolnjeni pogoji, po katerih se šteje kot davčni zavezanec za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb.

Davčni zavezanec, ki se pripoji k drugi pravni osebi ali spoji z drugo pravno osebo (prevzeta družba), sestavi davčni obračun na obračunski dan združitve po zakonu, ki ureja gospodarske družbe. Če je obračunski dan združitve enak zadnjemu dnevu davčnega obdobja, davčni zavezanec sestavi davčni obračun po določbah 358. člena ZDavP-2 in davčni obračun zgoraj omenjenem pravilu. Obvezna priloga davčnega obračuna je pogodba o združitvi. Davčni obračun na obračunski dan združitve za račun prevzete družbe predloži prevzemna družba v 30 dneh od vpisa združitve v sodni register. Plačani zneski davka, ki jih je davčni zavezanec plačal na podlagi davčnega obračuna po 358. členu ZDavP-2 za isto davčno obdobje, kot je davčno obdobje za katerega se predlaga davčni obračun, se upoštevajo kot že plačane akontacije davka. Davčna obveznost zapade v plačilo na dan predložitve davčnega obračuna. Vračilo ali plačilo davka po davčnem obračunu opravi davčni zavezanec, ki predloži davčni obračun. V davčnem obračunu se morajo razkriti **skrite rezerve** v skladu z 38. členom ZDDPO-2. Prevzemna družba v prvi davčni obračun, ki sledi obračunskemu dnevu združitve, vključi podatke o poslovanju prevzete družbe za obdobje po obračunskem dnevu združitve. Vse davčne olajšave in druge pravice ter obveznosti glede določanja davčne osnove in sestave davčnega obračuna prevzete družbe po obračunskem dnevu združitve učinkujejo za račun prevzemne družbe in ob upoštevanju pogojev, ki veljajo za prevzemno družbo.

Ko po obračunskem dnevu združitve in do zadnjega dneva davčnega obdobja zavezanca, ki se pripoji ali spoji, še ni izveden vpis združitve v sodni register, prevzeta družba skladno z določili ZDavP-2 in ZDDPO-2, predloži tudi davčni obračun na zadnji dan davčnega obdobja, **ki sledi obračunskemu dnevu združitve**. Davčni obračun predloži na način in v rokih iz 358. člena ZDavP-2. V 30 dneh po vpisu združitve v sodni register se davčni obračuni prevzete in prevzemne družbe, sestavljeni po obračunskem dnevu združitve popravijo. Prevzemna družba davčnemu organu predloži popravljene davčne obračune za davčna obdobja po obračunskem dnevu združitve, v katere vključi tudi podatke o poslovanju prevzete družbe po obračunskem dnevu združitve. Plačane zneske davka po popravljenih davčnih obračunih prevzete družbe prevzemna družba upošteva kot že plačane akontacije davka.

Davčni zavezanec, ki se razdeli z ustanovitvijo novih družb ali s prevzemom (prenosna družba), sestavi davčni obračun na obračunski dan razdelitve po zakonu, ki ureja gospodarske družbe. Če je obračunski dan razdelitve enak zadnjemu dnevu davčnega obdobja, davčni zavezanec sestavi davčni obračun po določbah 358. člena ZDavP-2 in davčni obračun zgoraj omenjenih pravilih. Obvezna priloga davčnega obračuna je **delitveni načrt oziroma pogodba o delitvi in prevzemu**. Davčni obračun na obračunski dan združitve za račun prenosne družbe predložijo prevzemne oziroma nove družbe v 30 dneh od vpisa razdelitve v sodni register. Plačani zneski davka, ki jih je davčni zavezanec plačal na podlagi davčnega obračuna po 358. členu ZDavP-2 za isto davčno obdobje, kot je davčno obdobje za katerega se predlaga davčni obračun po tem členu tega zakona, se upoštevajo kot že plačane akontacije davka. Davčna obveznost zapade v plačilo na dan predložitve davčnega obračuna. Vračilo in plačilo davka po davčnem obračunu opravi davčni zavezanec, ki predloži davčni obračun. Vračilo ali plačilo davka opravi vsaka od prevzemnih oziroma vsaka od novih družb, skladno z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu, ali glede na delež kapitala (premoženja), ki ga prevzame posamezna prevzemna oziroma nova družba, če z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemom ni določeno drugače. V davčnem obračunu se morajo razkriti skrite rezerve v skladu z 38. členom ZDDPO-2. Prevzemne oziroma nove družbe v prvi davčni obračun, ki sledi obračunskemu dnevu razdelitve, vključijo podatke o poslovanju prenosne družbe za obdobje po obračunskemu dnevu razdelitve za področje poslovanja, ki se pripiše prevzetemu premoženju prevzemne oziroma nove družbe skladno z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu. Vse davčne olajšave in druge pravice ter obveznosti glede določanja davčne osnove in sestave davčnega obračuna prenosne družbe po obračunskemu dnevu razdelitve učinkujejo za račun prevzemnih oziroma novih družb, ob upoštevanju pogojev, ki veljajo za prenosno družbo.

Ko po obračunskemu dnevu razdelitve in do zadnjega dneva davčnega obdobja zavezanca, ki se razdeli (prenosna družba), še ni izveden vpis razdelitve v sodni register, prenosna družba skladno z določili tega zakona in zakona, ki ureja obdavčenje, predloži tudi davčni obračun na zadnji dan davčnega obdobja, ki sledi obračunskemu dnevu razdelitve. Davčni obračun iz prejšnjega stavka predloži na način in v rokih iz 358. člena ZDavP-2. V 30 dneh po vpisu razdelitve v sodni register, se davčni obračuni prenosne in prevzemnih družb, sestavljeni po obračunskemu dnevu oddelitve, popravijo. Prevzemne in nove družbe davčnemu organu predložijo popravljene davčne obračune za davčna obdobja po obračunskemu dnevu razdelitve, v katere vključijo tudi podatke o poslovanju prenosne družbe po obračunskemu dnevu razdelitve. Plačane zneske davka po popravljenih davčnih obračunih prenosne družbe prevzemne oziroma nove družbe upoštevajo kot že plačane akontacije davka.

Davčni zavezanec (prenosna družba), ki **oddeli eno ali več dejavnosti** (deli premoženja) na obračunski dan oddelitve po zakonu o gospodarskih družbah **ne sestavi davčnega obračuna**, razen če je obračunski dan oddelitve enak zadnjemu dnevu davčnega obdobja prenosne družbe. Če je obračunski dan oddelitve enak zadnjemu dnevu davčnega obdobja, davčni zavezanec sestavi in predloži le davčni obračun po določbah 358. člena ZDavP-2. Prenosna družba v prvem davčnem obračunu, ki sledi obračunskemu dnevu oddelitve, ali je enak kot obračunski dan oddelitve, **razkrije skrite rezerve**, ki se nanašajo na posamezni del premoženja, ki se skladno z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu, prenaša na prevzemne oziroma nove družbe. Obvezna priloga tega davčnega obračuna je delitveni načrt oziroma pogodba o delitvi in prevzemu. Če delitveni načrt oziroma pogodba o delitvi in prevzemu še ni podpisana, jo mora davčni zavezanec predložiti naknadno.

Prenosna družba v prvi davčni obračun, ki sledi obračunskemu dnevu oddelitve, **ne vključi podatkov o poslovanju**, ki se pripiše **posameznemu delu premoženja**, ki se, skladno z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu, prenaša na prevzemne oziroma nove družbe. Prevzemne oziroma nove družbe v prvi davčni obračun, ki sledi obračunskemu dnevu oddelitve, vključijo podatke o poslovanju prenosne družbe za obdobje po obračunskem dnevu razdelitve za področje poslovanja, ki se pripiše prevzetemu premoženju prevzemne oziroma nove družbe, skladno z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu. Vse davčne olajšave in druge pravice ter obveznosti glede določanja davčne osnove in sestave davčnega obračuna prenosne družbe po obračunskem dnevu oddelitve učinkujejo za račun prevzemnih oziroma novih družb ob upoštevanju pogojev, ki veljajo za prenosno družbo. Obvezna priloga davčnega obračuna prevzemnih oziroma novih družb je delitveni načrt oziroma pogodba o delitvi in prevzemu.

Prenosna družba davčnemu organu predloži **popravljene davčne obračune** za davčna obdobja po obračunskem dnevu oddelitve, iz katerih izključijo podatke o poslovanju, ki se pripišejo posameznemu delu premoženja, ki se, skladno z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu, prenaša na prevzemne oziroma nove družbe. Prevzemne in nove družbe davčnemu organu predložijo popravljene davčne obračune za davčna obdobja po obračunskem dnevu oddelitve, v katere vključijo tudi podatke o poslovanju prenosne družbe po obračunskem dnevu oddelitve. Plačane zneske davka po popravljenih davčnih obračunih prenosne družbe za preneseni del premoženja prevzemne oziroma nove družbe upoštevajo kot že plačane akontacije davka.

PROCESNE PREDPOSTAVKE PRI PRENOSU PREMOŽENJA

V postopku pri obdavčitvi pri **prenosu premoženja** priglasitev transakcije davčnemu organu iz 43. člena ZDDPO-2 davčni zavezanec opravi za posamično transakcijo. Priglasitev opravi prenosna družba ali prevzemna družba, ki je rezident Republike Slovenije, če sta obe rezidenta Republike Slovenije, pa prenosna družba, če nobena ni rezident Republike Slovenije, pa družba prejemnica, pred predvidenim datumom transakcije. Davčni zavezanec mora ob priglasitvi predložiti davčnemu organu naslednje:

- dokazila, da se prenosna družba oziroma družba prejemnica štejeta za rezidenta države članice EU, ki ni Republika Slovenija, po drugem odstavku 41. člena ZDDPO-2, če katera od njiju ali obe nista rezidenta Republike Slovenije;
- opis premoženja (obrat), ki se prenaša, zadnjo bilanco stanja prenosne družbe z navedbo sredstev in obveznosti, ki pripadajo prenesenemu obratu oziroma obratom, ter navedbo dejstev, ki dokazujejo, da s poslovno organizacijskega vidika obrat oziroma obrati, ki se prenašajo, predstavljajo neodvisno poslovanje;
- zneske rezerv in rezervacij, ki jih je oblikovala prenosna družba v zadnji bilanci stanja in se pripišejo prenesenemu oziroma prenesenim obratom;
- zneske davčnih izgub prenosne družbe, ki se pripišejo prenesenemu obratu oziroma obratom, in davčne oprostitve in pogoje v zvezi z njimi, ki bi veljali za prenosno družbo, če prenos ne bi bil izvršen;
- navedbo družbe prejemnice, ki je rezident Republike Slovenije, če je tudi prenosna družba rezident Republike Slovenije, ali gre za prenos obrata v Republiki Sloveniji ali v državi članici EU, ki ni Republika Slovenija, z navedbo te države;
- izjavo družbe prejemnice, da bodo po prenosu prenesena sredstva, obveznosti, rezervacije, rezerve in izgube pripadale poslovni enoti družbe prejemnice v Republiki Sloveniji ali družbi prejemnici, ki je rezident Republike Slovenije, vendar ne njeni poslovni enoti izven Republike Slovenije;
- tržno ceno vrednostnih papirjev družbe prejemnice;
- podroben opis in navedba davčnih, poslovnih in finančnih razlogov za izvedbo transakcije;
- izračun ocenjenih zneskov davčnih, poslovnih in finančnih posledic transakcije;
- izjavo prenosne družbe ali družbe prejemnice, ki ni navedena kot družba, ki opravi priglasitev za izdajo dovoljenja, da se strinja s priglasitvijo;

Če vlagatelj še ne razpolaga z dokumentacijo, ki jo mora vsebovati priglasitev, v trenutku vložitve priglasitve, jo predloži naknadno ter o tem ob priglasitvi v priglasitev poda izjavo. Dokumentacijo mora predložiti nemudoma, ko z njo razpolaga. Davčni organ lahko v 90 dneh za velike družbe oziroma v 45 dneh za mikro, male in srednje družbe izda odločbo o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2. Odločba glasi in se vroči prenosni družbi in družbi prejemnici. Davčni organ izda

odločbo o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2, če niso izpolnjeni pogoji iz ZDDPO-2, ali če ugotovi, da je bil glavni namen ali eden glavnih namenov transakcije manjše plačilo davka oziroma izogibanje davčnim obveznostim, zlasti kadar za transakcijo ni utemeljenih poslovnih razlogov, kot so reorganizacija ali racionalizacija dejavnosti prenosne oziroma prevzemne družbe, ali drugi utemeljeni poslovni ali finančni razlogi. Prenosna družba oziroma prevzemna družba, ki je določena, da opravi priglasitev, in ki vloži vlogo, mora davčnemu organu predložiti dokumentacijo, ki dokazuje izpolnjevanje pogojev, vrednotenje in prevzem pravic in obveznosti po 39. do 43. členu ZDDPO-2, s katero razpolaga prenosna družba oziroma prevzemna družba, ki ni rezident ali nerezident po ZDDPO-2 in ni ustanovljena v Republiki Sloveniji.

PROCESNE PREDPOSTAVKE PRI ZAMENJAVI KAPITALSKIH DELEŽEV

V postopek pri obdavčitvi pri **zamenjavi kapitalskih deležev** se priglasitev transakcije davčnemu organu opravi za posamično transakcijo. Priglasitev za družbenike prevzete družbe opravi prevzeta družba pred predvidenim datumom transakcije iz 44. člena ZDDPO-2. Davčni zavezanec mora ob priglasitvi predložiti davčnemu organu naslednje:

- navedbo prevzemne družbe in vseh družbenikov prevzete družbe in družbe prevzemnice;
- dokazila o rezidentstvu prevzemne družbe in prevzete družbe, dokazila o rezidentstvu družbenikov prevzete družbe in prevzemne družbe, ki zamenjajo kapitalске deleže in dokazilo o lastništvu vrednostnih papirjev družbenika, ki ni rezident Republike Slovenije;
- tržno in knjigovodsko vrednost vrednostnih papirjev prevzete družbe in prevzemne družbe na dan pred oddajo priglasitve;
- ocenjene zneske plačila v denarju, ki bo opravljeno posameznim družbenikom namesto izdaje ali prenosa vrednostnih papirjev;
- dokumentacijo, ki jo je potrebno predložiti skupaj s predlogom za vpis transakcije v sodni register po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, oziroma primerljiv register države članice EU;
- izjavo o predvideni udeležbi prevzemne družbe v prevzeti družbi po zamenjavi kapitalskih deležev;
- izjavo prevzemne družbe ali prevzete družbe, ki ni navedena kot družba, ki opravi priglasitev, da se strinja s priglasitvijo;

Če vlagatelj še ne razpolaga z dokumentacijo, ki jo mora vsebovati vloga, v trenutku vložitve priglasitve, jo predloži naknadno ter o tem ob predložitvi priglasitve v priglasitvi poda izjavo. Dokumentacijo mora predložiti nemudoma, ko z njo razpolaga. Davčni organ lahko v 90 dneh za velike družbe oziroma 45 dneh za

mikro, male in srednje družbe izda odločbo o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2. Odločba glasi na in se vroči prevzeti družbi, v njem pa so navedeni družbeniki prevzete družbe. Prevzeta družba mora o odločbi o zavrnitvi ugodnosti nemudoma obvestiti družbenike prevzete družbe. Davčni organ izda odločbo o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2, če niso izpolnjeni pogoji iz ZDDPO-2, ali če ugotovi, da je bil glavni namen ali eden glavnih namenov transakcije manjše plačilo davka oziroma izogibanje davčnim obveznostim, zlasti kadar za transakcijo ni utemeljenih poslovnih razlogov, kot so reorganizacija ali racionalizacija dejavnosti prenosne oziroma prevzemne družbe, ali drugi utemeljeni poslovni ali finančni razlogi. Prevzeta družba in prevzemna družba morata davčnemu organu predlagati dokumentacijo, ki dokazuje izpolnjevanje pogojev. Dokumentacijo, ki je povezana z transakcijo, morata hraniti še deset let od konca koledarskega leta, v katerem je bila transakcija opravljena. Prevzeta družba in prevzemna družba morata davčnemu organu v vsakem primeru poročati o trajanju prevzema in datumu izvršitve prevzema ter borzi, preko katere je bil prevzem opravljen.

PROCESNE PREDPOSTAVKE PRI ZDRUŽITVAH IN DELITVAH

V postopku pri obdavčitvi pri **združitvah in delitvah** mora davčni zavezanec mora ob priglasitvi predložiti davčnemu organu naslednje:

- navedbo družb, ki se združujejo oziroma delijo;
- dokazila, da se prenosna družba oziroma prevzemna družba štejeta za rezidenta države članice EU, ki ni Republika Slovenija, če katera od njiju ali obe nista rezidenta Republike Slovenije;
- dokazila o rezidentstvu družbenikov prenosne družbe, ki bodo pri združitvi ali delitvi zamenjali vrednostne papirje v prenosni družbi za vrednostne papirje v družbi prejemnici, in dokazilo o lastništvu vrednostnih papirjev;
- bilanco stanja prenosne družbe oziroma prenosnih družb, če jih je več, na obračunski dan združitve oziroma delitve, opis premoženja (obrat), ki se prenaša ter navedbo dejstev, ki dokazujejo, da s poslovno organizacijskega vidika obrat oziroma obrati, ki se prenašajo, predstavljajo neodvisno poslovanje;
- zneske rezerv in rezervacij, v bilanci stanja na obračunski dan združitve ali delitve, zneske davčnih izgub prenosne družbe, davčne oprostitve in pogoje v zvezi z njimi, ki bi veljali za prenosno družbo, če prenos ne bi bil izvršen, navedba udeležbe, če jo ima, prevzemna družba v prenosni družbi;
- navedbo, če sta prenosna družba in prevzemna družba rezidenta Republike Slovenije, ali se obrat oziroma obrati prenosne družbe nahaja v Republiki Sloveniji ali v državi članici EU, ki ni Republika Slovenija, z navedbo te države;
- izjavo prevzemne družbe, da po združitvi ali delitvi prenesena sredstva, obveznosti, rezervacije, rezerve in davčne izgube ne bodo pripadale poslovni enoti prevzemne družbe izven Republike Slovenije, oziroma, da bodo po

združitvi ali delitvi prenesena sredstva, obveznosti, rezervacije, rezerve in izgube pripadale poslovni enoti prevzemne družbe v Republiki Sloveniji;

- ocenjene zneske plačila v denarju, ki bo opravljen posameznim družbenikom ob odsvojitvi vrednostnih papirjev;
- tržno in knjigovodsko vrednost vrednostnih papirjev prevzemne družbe na dan pred priglasitvijo;
- podroben opis in navedba davčnih, poslovnih in finančnih razlogov za izvedbo transakcije;
- izračun ocenjenih zneskov davčnih, poslovnih in finančnih posledic transakcije;
- izjavo prenosne družbe ali prevzemne družbe, ki v skladu z drugim odstavkom tega člena ni navedena kot družba, ki opravi priglasitev, da se strinja s priglasitvijo.

Če vlagatelj še ne razpolaga z dokumentacijo, ki jo mora vsebovati priglasitev, v trenutku vložitve priglasitve, jo predloži naknadno ter o tem ob predložitvi priglasitve v priglasitvi poda izjavo. Dokumentacijo mora predložiti nemudoma, ko z njo razpolaga. Davčni organ lahko v 90 dneh za velike družbe oziroma 45 dneh za mikro, male in srednje družbe izda odločbo o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2. Odločba glasi in se vroči prenosni družbi in prevzemni družbi. Odločba vsebuje navedbo vseh družbenikov iz tretjega odstavka 49. člena ZDDPO-2. Davčni organ izda odločbo o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2, če niso izpolnjeni pogoji iz ZDDPO-2, ali če ugotovi, da je bil glavni namen ali eden glavnih namenov transakcije manjše plačilo davka oziroma izogibanje davčnim obveznostim, zlasti kadar za transakcijo ni utemeljenih poslovnih razlogov, kot so reorganizacija ali racionalizacija dejavnosti prenosne oziroma prevzemne družbe, ali drugi utemeljeni poslovni ali finančni razlogi. Prenosna družba oziroma prevzemna družba iz drugega odstavka tega člena, ki je določena, da opravi priglasitev, mora davčnemu organu predložiti dokumentacijo, ki dokazuje izpolnjevanje pogojev, vrednotenje in prevzem pravic in obveznosti, s katero razpolaga prenosna družba oziroma družba prejemnica, ki ni rezident po ZDDPO-2.

ZAKLJUČEK

Davčni motiv statusnega preoblikovanja gospodarskih družb je izjemnega pomena predvsem pri zmanjševanju davčnega bremena ene skupine družb (prevzemna družba) in prerazporeditve davčnega bremena na drugo skupino družb. Možnost izkoriščanja davčnih prihrankov spodbuja družbe k učinkovitejšemu poslovanju, kar se primeroma odraža pri prevzemu družbe, ki je poslovala z izgubo, katero je mogoče v prihodnjih letih odbiti od dobička pred njegovo obdavčitvijo, seveda le v primeru, da prevzemna družba posluje z dobičkom.

Pomembna je tudi zamenjava obdavčevanja prihodka družbe. Tako se zamenja navadna obdavčitev dohodka po višji stopnji (npr. dividende) z nižjo obdavčitvijo kapitalskega dobička. Prevzemnik hitro rastoče družbe ne izplačuje dividend in ves dobiček vnaša v druge postavke (investiranje, financiranje). Na nekem mestu se rast družbe upočasni, kar ima za posledico, da prevzemnik v tem primeru družbo proda in realizira kapitalski dobiček kot razliko med prodajno in revalorizirano nakupno ceno ciljnega podjetja oziroma delnic ciljnega podjetja.

Eden od davčnih motivov za prevzem gospodarskih družb je tudi davek na dediščino. Predvsem se problem poraja v tistih družbah, kjer imamo nerazpršeno lastniško strukturo in starejše lastnike delnic družb. Ti so motivirani za prodajo družbe, zaradi negotovosti glede ocene vrednosti podjetja kot osnove za plačilo davkov na dediščino in večje likvidnosti podjetja v primeru prevzema družbe, kadar nastopi smrt večinskega lastnika delnic družbe. Glede davčnih vidikov prevzema gospodarskih družb je potrebno poudariti tudi problem smiselnosti kreditnega potenciala družbe. Dodatno zadolževanje je smiselno do stopnje, ko se mejne koristi davčnih prihrankov izenačijo z mejnimi stroški tveganj zaradi dodatne zadolžitve.